

De som jobber med Zara forteller at hun er veldig enkel å ha med å gjøre, og det synes vi også. Da Det Nye hang med henne en hel dag, var det ingen divanykker i sikte. – Jeg har ingen ritualer før jeg går på scenen. Jeg bare kremter litt, så kjører jeg, sier Zara.

POP- REBELLEN

Helt siden hun var fem år har Zara Larsson visst at hun en dag skal erobre verden. Nå tar hun også sikte på å forbedre den, ved å gjøre ting som jenter helst ikke skal gjøre – og kjefte på menn som sier imot.

TEKST: LINN ISAKSEN. FOTO: HÅVARD JØRSTAD.

Hun ligger krummet på en smal, slitt trebenk i en gymgarderobe og sover. Den ellers så munnrappe Zara Larsson (18) har knapt sagt et kvekk siden vi møttes på Oslo Lufthavn for et par timer siden, hvor hun bustete og usminket trådte ut i ankomsthallen, og gled rett inn i en bil og sin egen verden, med hodetelefoner plantet over ørene. Når jeg nå sitter og betrakter henne i de uglamorøse backstage-omgivelsene i Håkons Hall i Lillehammer, hvor Zara skal opptre under Idrettsgallaen, slår det meg at det er flere ting som overrasker meg med henne, til tross for at vi foreløpig ikke har utvekslet mer enn høflighetsfraser. En av dem er at hun ikke virker det minste kravstor. Zara har ingenting på raider-listen, og er tilsynelatende fornøyd med det heller stusselige utvalget av brødkiver, Twist og Farris som står linet opp på en hvit papirduk. Hun stresser ikke over at hun verken får tilgang til hotellrom, dusj eller frisør før hun senere skal på scenen, til tross for at hun sto opp klokken 05.00 i Amsterdam og har vært på reisefot siden. Og når den harde trebenken etter en stund blir erstattet av en feltseng, er det på anmodning fra managementet, og ikke Zara selv.

– Jeg er ikke så kresen. Noen ganger er jeg i bitchmood, men som regel er det andre som forventer at jeg skal ha høye krav, sier Zara, og erklærer at hun akkurat nå er så «himla trøtt» at hun bare leter etter flere luker i programmet hvor hun kan sove.

– Du har 40 minutter på deg nå, sier manager Atena Bansaid. Zara smiler oppglødd og seiler ned på senga.

– Denne var deilig! Gud, så koselig jeg har det! kvitrer hun, og plukker fram hodetelefonene.

– Dette er faen meg det beste kjøpet jeg har gjort i hele mitt liv! De stenger virkelig all lyd ute. Hejdå på er! sier Zara, trekker på seg en øyemaske og faller igjen i søvn med jakken som teppe.

ALT FOR DAMENE

Zara Larsson er en av de største popkometene på musikkhimmelen for tiden. Hun har vært kjent i hjemlandet helt siden hun som 10-åring vant den svenske versjonen av «Norske Talenter», og i fjor markerte hun seg i flere land med megahiten Lush Life – en av 2015s mest spilte låter. I skrivende stund gjør singelen Never Forget You stor suksess, men det er ikke bare for musikken den svenske 18-åringen får oppmerksomhet. Zara mener mye, og snakker ofte høyt og hardt om feminisme og patriarkalske strukturer til sin halvannen million med følgere på Twitter og Instagram. Slikt blir det reaksjoner av, og nettet kokte nærmest over da Zara tredde en kondom på benet

og postet bildet på Instagram med teksten: «To all the guys saying «my dick is too big for condoms» TAKE A SEAT». Stuntet ble lagt merke til verden over og kommentert av blant annet MTV, Huffington Post og Nicki Minaj.

– Jeg tenkte bare at det var morsomt, og trodde aldri at det skulle bli en så stor greie. Det er ikke alltid jeg legger ut bilder for å provosere, sier Zara.

Men innimellom er det nettopp det hun vil. Som da hun i fjor postet et bilde der den ene brystvorten hennes vises.

– Jeg syntes bildet var fint, og det er

en tredjedels brystvorte – kom igjen! Men jeg skjønnte at folk antagelig kom til å bli opprørt, så da la jeg det ut fordi jeg ikke burde. Det finnes så mange uskrevne regler for hva jenter ikke får si eller gjøre, så da gjør jeg de tingene – bare for å vise at det er greit.

Zara er ikke født feminist. Som barn var hun lykkelig uviten, og da hun i begynnelsen av tenårene fikk høre om jenter som var superfeminister, syntes Zara det bare hørtes teit ut. Men i løpet av 9. klasse skjedde det noe: Zara og vennene hennes utvidet omgangskretsen og begynte å henge med folk som forsto mer av kjønnsrollemønsteret. De tok del av hverandres kunnskap, ►

**«DET FINNES SÅ
MANGE USKREVNE
REGLER FOR HVA
JENTER IKKE FÅR
SI ELLER GJØRE,
SÅ DA GJØR JEG DE
TINGENE – BARE
FOR Å VISE AT DET
ER GREIT.»**

« DET ER PARADOKSALT, MEN JEG VEKSLER MELLOM Å FØLE MEG SOM KANYE WEST OG ET NULL. »

snakket mye om kvinner, ikke-hvite, og alle som ikke tilhørte normen. Og sakte, men sikkert, begynte Zara å forstå hvordan verden egentlig så ut.

– Det var en aha-opplevelse! Da jeg lærte meg å se strukturene i samfunnet og skjønnte hvor urettferdig verden var, tente det et voldsomt engasjement hos meg. Og da er det klart at jeg vil spre den aha-opplevelsen videre til andre. Jeg vet ikke alt – jeg lærer meg nye ting hele tiden, men når folk forteller at jeg har fått dem til å innse noe, da blir jeg glad!

IBLANT EN BABY

Hun synger hele tiden. Liggende på feltsenga i garderoben, gående i gangene i Håkons Hall, og selv under felleslunsjen i kantina bryter Zara plutselig ut i skingrende sang. Selv om stemmen hennes er upåklagelig og manager Atena forsikrer meg om at «syngingen er et sikkert tegn på at Zara er glad», blir jeg nesten litt brydd. De barduse strofene forsterker i alle fall inntrykket mitt av nok en overraskende side ved Zara Larsson; at hun virker svevende, rett og slett litt fjern. Da vi ankom Lillehammer og Zara steg ut av bilen med trøtte øyelokk og håret til alle kanter, hadde hun ingen anelse om hvor hun befant seg. (Hun gjettet på Oslo.) Og i løpet av tiden vi har vært her, har hun gjentatte ganger tittet undrende på manager Atena og spurt «hva skal jeg gjøre nå?» Zara aner ikke hva som skjer om verken fem minutter eller fem dager.

– Jeg er ekstremt distré, og har ikke oversikt over noen ting i livet mitt. Jeg tar bare dagen som den kommer, og det tror jeg gjør meg mindre stressa. Samtidig kan det også være slitsomt å være helt avhengig av at andre har kontroll for meg. Iblant føler jeg meg som en liten baby, ler Zara.

Mangelen på kontroll over kalenderen, tannreguleringen og det store behovet for søvn, er egentlig de eneste faktorene som minner meg på at Zara bare er 18 år. Hun oser av selvfullt, er belest og morsom på en smart måte. Og når hun går rett fra feltsenga og opp på den digre scenen som er rigget opp i OL-hallen og gjør lydprøver, utstråler hun en attityde og autoritet som gjør meg stum av beundring. Iført UGGs, jeans og en stor strikkegenser, vrikker hun på stjerten, tar mikrofonen til munnen og bare gjør greia si uten å blunke.

«I live my day as if it was the last, live my day as if there was no past. Doin' it all night, all summer. Doin' it the way I wanna», synger Zara, en og to og tre ganger, og sier innimellom mildt, men bestemt, til bandet:

– Kan jeg få litt mer crispy sound? Og vil dere ta tempoet litt ned på midtpartiet. Ellers er det kjempefint. Takk!

– Det å våge å ta regien har faktisk tatt litt tid, forteller Zara når vi er på vei tilbake til garderoben.

– Da jeg begynte, turte jeg ikke så si ifra om sånne ting fordi jeg var redd for å virke slem. Men etter en stund innså jeg at det bare er meg selv det går utover hvis jeg ikke gjør det.

EKSTREME FØLELSER

Sagt ifra har Zara for øvrig alltid gjort. Som barn ble hun stadig kalt inn på rektors kontor fordi hun hadde vært rappkjefta mot lærerne, og nå er det oftest menn og machokulturen som får gjennomgå.

«Jeg er så helvetes lei av hverdagsseksismen som bidrar til voldtekter, patriarkatet og hat og vold mot kvinner. Jeg er lei av slutshaming. Jeg er lei av menn som forteller kvinner hva de skal og ikke skal gjøre med kroppene sine», skrev hun nylig under en post på Instagram.

Det at Zara ikke bukker for janteloven og slår et slag for feminismen, har sørget for at hun har høstet offentlig applaus, blitt tildelt en likestillingspris og fått tilnavnet «dronningen av Twitter» av nettstedet BuzzFeed.com. Men det har også kostet. Zara erter på seg mange haters, og tidvis har hetsen vært så heavy at store deler av kjendis-Sverige har gått ut og backet henne under hashtaggen #BackaZara.

– De aller groveste truslene tar jeg ikke til meg. Når folk skriver at de skal knivstikke hele familien min og sånn – det kommer jo ikke til å skje. Men iblant, når det blir kjempemye hat på en gang, kan jeg få et akutt behov for å slette hele Instagram-kontoen min.

Motet og fryktløsheten skyldes ifølge Zara selv at hun har hatt privilegiet å vokse opp hos foreldre som har oppmuntret henne til å ta plass og si det hun mener. I tillegg har hun hele livet vært omringet av gode venner som har likt henne for den hun er. Det har igjen ført til at også Zara alltid har likt seg selv og hatt tro på egne ferdigheter.

Helt siden hun var fem har hun visst at hun skulle bli «den neste Elvis Presley», og hun er fremdeles skråsikker på at hun en dag kommer til å erobre verden.

– Det er vanskelig å si akkurat når det skjer, men om et par-tre år, kanskje? Jeg stresser ikke. Men jeg vil selge ut stadioner og vinne Grammys! Og jeg vil det så mye, og jobber så hardt for det hver eneste dag, at jeg tror det bare er et tidsspørsmål før det skjer.

Det føles befriende å snakke med en 18 år gammel jente som har så klokkeetro på seg selv – helt uten å virke cocky eller strebersk. Skjønt, det hender at selv Zara Larsson har stunder hvor hun føler at alt skal gå til helvete.

– Jeg er som regel veldig sikker på meg selv, men har selvfølgelig dager hvor jeg tviler på det jeg gjør og spør meg selv om hvorfor folk skal gidde å høre på musikken min. Jeg er veldig ekstrem – enten kjempelei meg, kjempesint eller kjempeglad. Det er paradoksalt, men jeg veksler mellom å føle meg som Kanye West og et null.

FUCK LUNSJ

Det er middag i kantina. Zara, som til nå har tatt seg en lur hver gang muligheten har bydd seg, bedyrer at hun begynner ▷

Øverst f.v.: 1. Zara synes det er helt greit å bli sminket, men liker helst å sminke seg selv. - Nå føler jeg meg pen. Jeg fikk ta over litt der inne, sier Zara etterpå. 2. Zara er desidert den mest soveglade personen vi har møtt, og det er kanskje ikke så rart når hun har et program lengre enn herfra til månen og tilbake. Her er hun under en av sine mange powernaps. 3. For Zara betyr fansen alt, og hun stiller gjerne opp på selfies hvis noen spør. - Det er helt sykt å tenke på at jeg har fans som hører på musikken min og følger med på alt jeg gjør, sier hun. Disse fansene var så heldige at de også fikk danse med Zara på scenen. 4. Zara mener man må tro at man er best i verden, så lenge man også er ydmyk. - Jeg tar ingenting for gitt. Jeg vil bli superstjerne, og da holder det ikke å ha flaks. Jeg vet at jeg må jobbe jævlig hardt. 5. Det Nyes journalist Linn Isaksen og Zara Larsson tar seg en pust i bakken, bokstavelig talt.

« HVORFOR SKAL JEG SLØSE TIDEN MIN PÅ Å SPISE LUNSJ MED EN FYR JEG EGENTLIG IKKE HAR LYST TIL Å BLI KJENT MED? DA SPØR JEG HELLER RETT UT OM VI SKAL LIGGE.»

å kvikne til, og forsyner seg raust av lasagnen med bolognese, selv om hun egentlig prøver å spise minst mulig kjøtt. Mellom tyggene går praten om gutter. Zara løfter fram Instagram som en «dritbra sjekkearena», og forteller at det har hendt at hun har re-postet bilder av tilfeldige gutter hun synes er kjekke, i håp om at de skal sende henne en direkte melding.

– Har du gått på date med noen av dem? spør jeg.

– Det spør hva du mener med date, svarer Zara, legger hånden over munnen og bryter ut i latter.

– Eh, har du truffet noen av dem?

– Ja. Men jeg har ikke lyst på kjæreste nå, så da føles det unødvendig å date noen. Hvorfor skal jeg sløse tiden min på å spise lunsj med en fyr jeg egentlig ikke har lyst til å bli kjent med? Da spør jeg heller rett ut om vi skal ligge.

Zara snakker uhemmet om sex, og slo nylig fast i podcasten sin at perfekt lykke for henne er i det øyeblikket hun kommer.

– Jenter må snakke mer om sex for at det ikke skal være skambelagt. Jenter skal liksom være uskyldige og rene og ikke ha for mange sexpartnere, og det skapes ofte et bilde av at vi bare vil møte en prins som kan ta vare på oss. Man forneker helt kvinners seksualitet, og danner et forvrengt bilde av virkeligheten, fastslår Zara.

– Synes du det er greit å ligge på første daten, da?

– Ja, absolutt! Det er jeg så for! Herregud, tenk om man skulle brukt masse tid på å bli kjent med en person, for så å finne ut at sexen suger!

MISUNNELSESMEDISIN

Det er bare et par timer til Zara skal fremføre Lush Life for kronprinsen, hele den norske idrettseliten og over en million TV-tittende nordmenn. Hun går fra middag til makeup, og tilbake i garderoben kaster hun den store strikkegenseren, blottes et par sjukt fine pupper, og smetter inn i en kjole hun har fått låne med seg fra gårdsdagens opptreden i Amsterdam. Zara hadde nemlig helt glemt å ta med seg sceneantrekk til i kveld.

– Nå føler jeg meg pen! erklærer hun, og poserer rutinert for fotografen.

At hun er pen, er det mange i Håkons Hall som er enige i. Hver gang vi beveger oss utenfor garderoben kaster ungjenter lange, beundrende blikk etter henne, og det hviskes i gangene om at noen av dem egentlig vil spørre om en selfie, men ikke akter å gjøre det i frykt for å se stygge ut ved siden av Zara.

Zara sukker.

– Samfunnet stiller jenter opp mot hverandre og legger opp til at vi hele tiden skal sammenligne oss. Jenter konkurrerer på en helt annen måte enn gutter – om å være penest og tynneste og alt det der. Nøkkelen til å bryte de strukturene, er isteden å støtte hverandre, sier Zara, og fortsetter:

– Iblant kan jeg også gå inn på Instagram, se bilder av superpene jenter og kjenne at jeg blir sjalu. Men da prøver jeg å ta meg i det, minne meg selv på alt jeg er bra på, og motarbeide sjalusien med å gjøre det stikk motsatte av hva jeg instinktivt

føler for; å heller gi personen en hyggelig kommentar. Da føler jeg meg bedre selv også.

– Hvilket forhold har du til ditt eget utseende?

– Ganske bra, jeg er fornøyd. Ingen er vel hundre prosent tilfreds med hvordan de ser ut til enhver tid, men jeg tenker ikke så mye på det. Jeg kan jo plutselig få for meg at nesa mi er rar eller ergre meg over at jeg ikke har perfekt hud, men utseendet er jo håpløst å irritere seg over, fordi man ikke får gjort noe med det. Eller, man kan jo gjøre noe med det, men det er helt uaktuelt for meg.

– Hva hvis du føler deg som en dass en dag, hva gjør du da?

– Da vil jeg helst bare ligge på rommet mitt i trusa og ikke snakke med noen. Heldigvis er familien min og vennene mine flinke til å dra meg opp og ut, og da glemmer jeg det bort. På sånne dager tror jeg det beste man kan gjøre er å unngå speilet.

LADER OPP ALENE

Opptredenen går som smurt. Når Zaras hese, Rihanna-aktige røst og Lush Lifes fengende melodi fyller lokalet, tramper selv streite idrettsutøvere i takt, og hovedpersonen selv flørter hemningsløst med kamera og trår rundt på scenen med selvsikre steg som bekrefter at det er her hun hører hjemme.

Når Zara går av og showet går videre, er resten av kvelden åpen. Både NRK og Idrettsgallaen arrangerer etterfester, men Zara vil bare sove.

– Hun synes ikke sånne ting er så gøy. Hun liker å være sosial med vennene sine, men rundt folk hun ikke kjenner er hun veldig forsiktig, forklarer manager Atena.

Jeg blir nok en gang forbauset. Er det rett og slett sånn at Zara Larsson, som er høylytt og hele tiden oppsøker rampelyset, samtidig kan være introvert?

– Ja, bekrefter Zara når vi møtes i hotellobbyen morgenen etter.

– Det merkes nok ikke på meg, for jeg er jo ikke sjenert i det hele tatt. Men jeg unngår som regel sånne mingle-settinger hvor jeg nesten ikke kjenner noen. Å måtte stå i et rom med masse folk... altså, jeg blir sliten. Det er vanskelig å forklare, men det føles på en måte bare anstrengende og utmattende. Da spiller det ingen rolle om jeg er i New York, Los Angeles eller San Francisco. – Jeg vil uansett heller ligge alene på hotellrommet og se på Netflix.

ZARAS FEMINISTISKE BOKTIPS

★Rummet, av Camila Astorga Díaz, Mireya Echeverría Quezada, Valerie Kyeyune Backström og Judith Kiros.

★Vi burde alle være feminist, av Chimamanda Ngozi Adichie.

★Jeg er Malala, av Malala Yousafzai.

★Hur man botar en feminist, av Nanna Johansson.

10 KJAPPE

Hvor lang tid bruker du på badet om morgenen?

– Maks ti minutter. Jeg prioriterer å sove så lenge som mulig.

Hva har du på deg når du slapper av hjemme?

– Jeg pleier å gå rundt i bare trusa. Hvis det blir for kaldt, tar jeg på meg en t-skjorte, pysjubukse og ullsokker.

Hvor shopper du helst?

– Jeg shopper nesten bare når jeg er i utlandet, men av butikkene i Sverige så elsker jeg Zara!

Hvor drar du ut på byen?

– På en brun pub på Södermalm, eller et sted hvor jeg kan danse til hiphop.

Hvor mange har du klint på med på en kveld?

– Jeg teller ikke. Ha, ha, ha! Jeg aner faktisk ikke... Antagelig altfor mange!

Tenker du mye på hva du spiser?

– Jeg har ikke gjort det i det hele tatt, før jeg nylig bestemte meg for å spise mindre kjøtt. Nå har jeg også sett flere dokumentarer om hva sukker gjør med kroppen og energinivået, så det skal jeg også prøve å kutte ned på. Men når det kommer til fett og kalorier – aldri om jeg skulle brydd meg om det!

Trener du mye?

– Nei. Men jeg merker at jeg blir mer sliten, sur og demotivert når jeg ikke trener, så jeg burde bli flinkere.

Hva er du redd for?

– Jeg er veldig mørkredd, og hater å sove alene. Når jeg er hjemme pleier jeg å smyge inn til søsteren min og sove med henne.

Hvorfor er din beste venn din beste venn?

– Fordi vi er så like og kan gjøre alt sammen. I det ene sekundet kan vi være fjasete, og i det neste dønn alvorlige. Og så har vi lik humor – det er viktig! Etter hvert som jeg har blitt eldre, har jeg skjønnet at det ikke spiller noen rolle om jeg har fem tusen bekjente, så lenge jeg har et par-tre nære venner. Mer enn det trenger jeg ikke.

Du har blitt utsatt for mye netthatt fordi du kritiserer machokulturen.

Fans og kjente svensker har vist deg sin støtte via hashtaggen #BackaZara. Hvem backer du?

– Alle jenter! Jeg gjør virkelig det. Jeg tror det å stå opp for hverandre er nøkkelen til alt.

– Hvis jeg kjenner at jeg blir sjalu på noen jeg synes er penere enn meg, minner jeg meg selv på at jeg synger, er smart, studerer og skal ta både førerkort og flysertifikat. «Så unødvendig at jeg, som kan så mye, skal sammenligne meg med noen som er penere enn meg!» Sånn pleier jeg å tenke!

